

BESLUT "NATURRESERVAT GRÅDÖÅSEN": 1974-02-18
SKÖTSELPLAN "NATURRESERVAT GRÅDÖÅSEN": 1986-07-18

*****

LÄNSSTYRELSEN I KOPPARBERGS LÄN
Planeringsavdelningen
Naturvårdsenheten

BESLUT: 1974-02-18
DNR: 11.121.2791-72 (2083)

NATURRESERVAT

Med stöd av 7 § naturvårdslagen förordnar länsstyrelsen att den del av Badelundaåsen, som angetts med röd linje på en till beslutet hörande karta, skall vara naturreservat.

Benämning: Naturreservatet Grådöåsen
Kommun: Hedemora
Fastighet: Del av Grådö 24:1
Areal: 5,40 ha

Beskrivning:

Området utgör del av Badelundaåsen. Denna del, som är 20-25 meter hög med markerad ryggform sätter sin prägel på det öppna landskapet. Den orörda åsen är värdsfull ur vetenskaplig synpunkt, bl.a. genom förekomsten av strandlinjer. Av betydelse är även befintligheten av ett antal rösen och närheten till den kulturhistoriskt intressanta Grådö skans. Området har även betydelse för det rörliga friluftslivet.

Syfte:

Syftet med reservatet är att skydda området, som har betydelse för den vetenskapliga forskningen och undervisningen samt för det rörliga friluftslivet.

Föreskrifter:

Det är förbjudet

att bedriva täkt,
att uppföra ny byggnad,
att anordna upplag (annat än för skogsbruksändamål),
att framdra luftledning.

Föreskrifter för allmänheten

Det är förbjudet

att göra åverkan på mark eller på geologiska föremål,
att gräva upp växter,
att inom området färdas annat än till fots eller på skidor,

att tälta samt
att göra upp eld.

Vård- och förvaltningsbestämmelser:

Reservatet skall förvaltas av skogsvårdsstyrelsen i samråd med markägaren och skötas i enlighet med av länsstyrelsen godkänd skötselplan.

Reservatet skall utmärkas genom förvaltarens försorg enligt statens naturvårdsverks anvisningar.

Besvär i jordbruksdepartementet enligt bilaga form 6 a.

Beslut i detta ärende har fattats av länsstyrelsens styrelse. I beslutet deltog landshövdingen samt ledamöterna Sven Bergström, Allan Damberg, Edvin Ekholm, Emil Ericson, Arne Jansson, Rolf Rämngård, Boris Serning, Stig Stefansson, Iréne Vestling och Gunnar Östling.

Vid den slutliga handläggningen av ärendet i vilket byrådirektören Björn Ströberg varit föredragande har även länsrådet Åke Etsare, naturvårdsdirektören Gösta Ström, förste länsassessorn Stig Holback, länsarkitekten Nils Nyberg och överlantmätaren Hans-Erik Elias närvarit.

Bengt Olsson

Björn Ströberg

*****

SKÖTSELPLAN GRÅDÖÅSEN

UPPRÄTTAD AV SKOGSVÅRDSSTYRELSEN I KOPPARBERGS LÄN
FASTSTÄLLD AV LÄNSSTYRELSEN I KOPPARBERGS LÄN 1986-07-18

SKÖTSELPLAN

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

FÖRORD

I ALLMÄN BESKRIVNING

- 1 ADMINISTRATIVA DATA, se bilaga 4.
- 2 GRUNDEN FÖR BESLUTET SAMT FÖRESKRIFTER, se bilaga 4
- 3 ÖVERSIKTLIG BESKRIVNING AV BEFINTLIGA FÖRHÅLLANDEN
  - 3.1 Naturförhållanden
  - 3.2 Kulturhistoriska förhållanden
  - 3.3 Markanvändning
  - 3.4 Tillgänglighet
  - 3.5 Slitagekänslighet
  - 3.6 Källuppgifter
- II PLANDEL
  - 1 DISPOSITION OCH SKÖTSEL AV MARK OCH VATTEN
    - 1.1 Övergripande mål
    - 1.2 Generella riktlinjer och åtgärder
    - 1.3 Behandling av skötselområden
  - 2 ANORDNINGAR FÖR REKREATION OCH FRILUFTSLIV
    - 2.1 Övergripande mål
    - 2.2 Riktlinjer och åtgärder
      - 2.2.1 Tillgänglighet
      - 2.2.2 Friluftsanordningar
    - 2.3 Information
    - 2.4 Utmärkning av naturvårdsobjektets gräns
  - 3 TILLSYN
  - 4 FINANSIERING AV NATURVÅRDSFÖRVALTNINGEN
    - 4.1 Kostnadsfördelning

Bilagor:

1. Karta 1 Översiktskarta (länskarta)
  - Karta 2 Översiktskarta, utdrag ur topografiska kartbladet
12 G Avesta NV, skala 1:50 000
  - Karta 3 Detaljkarta, utdrag ur ekonomiska kartbladet
12 G 5C Sjulsbo med naturreservatets gränser
inlagda skala 1:10 000
2. Naturvårdsinriktad skogsbruksplan
3. Länsstyrelsens beslut
4. Bakgrund till beslutet

FÖRORD

Föreliggande förslag till skötselplan har upprättats av Lennart Bratt vid Skogsvårdsstyrelsen i Falun. Till grund

för skötselplanen ligger ett besök under hösten 1984 samt en naturvårdsinriktad skogsbruksplan som Skogsvårdsstyrelsen sammanställt. Skötselplanen är av detaljerad typ.

SKÖTSELPLAN FÖR NATURRESERVATET GRÅDÖÅSEN, HEDEMORA KOMMUN

I ALLMÄN BESKRIVNING

1 ADMINISTRATIVA DATA (se bilaga 3)

2 GRUNDEN FÖR BESLUTET SAMT FÖRESKRIFTER (se bilaga 3)

3 ÖVERSIKTLIG BESKRIVNING AV BEFINTLIGA FÖRHÅLLANDEN

3.1 Naturförhållanden

Geologi:

Grådöåsen utgör ett kilometerlångt avsnitt av den mycket mäktiga och långsträckta Badelundaåsen. Här ligger åskrönet på ca 106 m.ö.h och 20-25 m över omgivningen. Av vetenskapligt intresse är förekomsten av välutbildade strandlinjer.

Dessa framträder huvudsakligen på åsens östsluttning nära krönet där åsmaterialet är kraftigt vågbearbetat och det grövre materialet frampreparerat. Holmviken strax öster om reservatet har delvis karaktären av en åsgrav. En s.k ås-sporre sträcker sig från reservatets norra ände ned mot Holmviken och utgör delvis underlag till riksväg 70.

Vegetation:

I de södra delarna av reservatet växer en torr tallskog med fältskikt av lingon och blåbär samt väggmossa och islandslav. Norrut ökar graninslaget och bildar delvis ren granskog med mossmattor av husmossa, kvastmossa och kransmossa. Glest växer kruståtel, vårfryle och skogsbräken. Reservatets norra del är ganska öppen med enstaka grova granar och björkar. I luckorna finns busksnår av gråal, hägg och hallon. Här växer dessutom rikligt med druvfläder. Fältskiktet utgörs huvudsakligen av kruståtel och skogsbräken. Längs åskrönet växer en hel del enar. En liten myrsänka finns nära huset i söder. Här växer tallar och granar i en matta av vitmossor.

Djurliv:

Djurlivet innefattar det för traktens barrskogar typiska.

Landskapsbild:

Åsen utgör framför allt från väster ett markant och tilltalande blickfång.

3.2 Kulturhistoriska förhållanden

Reservatet ligger nära anslutning till den gamla borgruinen Grådö skans. Inom reservatet påträffas ett antal rösen, troligen från järnåldern. Åsen har sannolikt utnyttjats som färdled norrut med passage över Dalälven vid Grådö skans.

3.3 Markanvändning

Större delen av reservatet nyttjas för skogsbruk. I söder i anslutning till gården finns en inhägnad hästhage.

3.4 Tillgänglighet

Reservatet nås antingen från naturrastplatsen vid Holmviken eller i söder från vägen mot Fagerfallet. En skogsväg löper längs reservatets östra gräns. Stigar saknas annars.

3.5 Slitagekänslighet

Viss risk för erosion på strandlinjerna finns om större skogstraktorer framföres. Tåligheten mot normalt slitage är annars god.

3.6 Källuppgifter

Skogsliga uppgifter har erhållits från Skogsvårdsstyrelsen i Hedemora. Åsens morfologi och fornminnen behandlas av Georg Olsson i Rullstensåsarna och deras utnyttjande i Kopparbergs län, 1962.

II PLANDEL

1 DISPOSITION OCH SKÖTSEL AV MARK OCH VATTEN

1.1 Övergripande mål

Målet för områdets skötsel skall vara att värna om de geologiska intressena samt att tillvarata åsens värde för landskapsbilden.

1.2 Generella riktlinjer och åtgärder

Skogsbruk får bedrivas inom reservatet. Därvid förutsätts en strikt tillämpning av skogsvårdslagens § 21 angående naturvårdshänsyn. För detta ändamål har en naturvårdsinriktad skogsbruksplan upprättats som redovisas som bilaga. Denna ger en samlad beskrivning av skogstillgången och ett handlingsprogram för skogsbrukandet under de närmaste tio åren.

För att inte skada strandlinjerna och deras slitagekänsliga vegetation får inga skogsbrukstransporter företas på otjälad och snöfri mark. Försiktighet skall iakttas vid arbeten nära åschrönet så att de svårupptäckta rösena inte skadas.

1.3 Behandling av skötselområden

Hela området är indelat i skötselområden. Deras lägen redovisas i skogsbruksplanen, bilaga 2.

2 ANORDNINGAR FÖR REKREATION OCH FRILUFTSLIV

2.1 Övergripande mål

Ändamålet med reservatet är att bevara de geologiska värdena. Området kan knappast betraktas äga några större värden för rekreation och friluftsliv. Dock gör närheten till den ny-anlagda naturrastplatsen vid Grådö skans att ett ökat besöks-tryck ändå kan förväntas.

2.2 Riktlinjer och åtgärder

2.2.1 Tillgänglighet

Ändring av nuvarande förhållanden är inte aktuellt, se punkt 3 och 4 sid 5.

2.2.2 Friluftsanordningar

Vandringsspår och leder:

Markerade spår och leder saknas. Reservatets litenhet samt markerade topografi gör att något behov av leder inte finns.

Sanitära anordningar:

Sanitära anordningar finns vid rastplatsen vid Grådö skans. Något ytterligare behov föreligger inte.

2.3 Information

Informationsskyltar skall sättas upp vid reservatets norra och södra ändar (samt vid rastplatsen vid Grådö skans).

2.4 Utmärkning av naturvårdsobjektets gräns

Utmärkning är utförd enligt svensk standard (SIS 03 15 22).

3 TILLSYN

Tillsyn skall utföras av naturvårdsförvaltaren.

4 FINANSIERING AV NATURVÅRDSFÖRVALTNINGEN

Istandsättningsåtgärder:

Röjning i skötselområdena 1 och 5,8 dagsverken.

Underhållsåtgärder:

Röjning i skötselområde 1, 1 dv/5 år. Tillsyn och underhåll, 0,5 dv/år.

4.1 Kostnadsfördelning

Staten svarar för kostnader rörande tillsyn, underhåll och information. Markägaren svarar för kostnader i samband med skogsbruket.